

in.ihned.cz/cr

Začátkem 17. století získala Boleslav nový kostel, Nanebevzetí Panny Marie. Později přidal ruku k dílu i známý barokní stavitel K. I. Dienzenhofer. Krásný hlavní oltář je prací Fr. M. Kaňky, obdivovat lze i obraz K. Škréty či sochy Matyáše Brauna. Poutníci sem ale proudili za bronzovým reliéfem madony z 15. století, který nese název Paládium země české. První pouť proběhla dlouho před stavbou kostela, bylo to v roce 1567. V roce 1772 navštívilo místo 55 tisíc lidí.

Ještě delší je tradice samotného paládia (ochranného obrazu). Malý kovový mariánský reliéf nosil podle pověsti na krku sám Václav. Měl ho dostat od babičky, sv. Ludmily. A ani ona si ho nevyrobila. Ke křtu jí ho věnoval sv. Metoděj. Když Václava zavraždili, začal masakr jeho stoupenců. Jeden z nich – Podiven – sňal Václavovi paládium z krku a snažil se s ním utéct. Aby ho nezískali vrazi. Nešlo jen o obrázek chránící (neúspěšně) Václava, ale o reliéf Marie, ochránitelky země. Podivena dostihli a zabili. Těsně předtím ale prý stihl památku ukrýt v hlíně (na místě dnešního Mariánského náměstí). Vraždu Podivena připomíná barokní kaple (Dienzenhofer). Ale zpět k paládiu. Až v polovině 12. století jej měl vyorat sedlák a vzácný předmět spočinul v malém kostelíku. Tam vznikl dnešní mariánský kostel.

Brandýs, historie: Rudolfova sláva

Brandýs, rozkládající se na levém břehu Labe, je zhruba o čtyři stovky let mladší. Vznikl někdy kolem roku 1300 jako trhovář ves. V písemných dokumentech z této doby se zmiňuje jeho mostní pevnost, později přebudovaná na zámek. Pobývali tu císaři Ferdinand I. a Maxmilián II. Městem se stal Brandýs roku 1581. A právě koncem 16. století přišla i jeho největší sláva, s císařem Rudolfe II. Brandýský zámek se tehdy stal jeho letním sídlem, a tak tu kromě dvořanů pobý-

FOTO: ČTK

vali i věhlasní učenci, umělci, politici (Tycho de Brahe, Tadeáš Hájek z Hájku, Jan Jesenius).

Tragické důsledky měla třicetiletá válka. Brandýs i Boleslav se ocitly v troskách. Zámek i městy se prošla vojska švédská i císařská. Trvalo dlouho, než se vzpamatovaly. Ještě začátkem 18. století měla Stará Boleslav tři sta obyvatel.

Významnou událostí se pro Brandýs stal rok 1813. Sešli se tu rakouský císař František I., pruský král Vilém III. a ruský car Alexandr I. Za účasti velitele armád koalice knížete Schwarzenberga rokovali, jak vyvrát na Napoleona.

Brandýs, památky: zámek nad Labem

Zatímco Stará Boleslav je od řeky trochu dál, Brandýs (věrný názvu „nad Labem“) se k ní přímo přimyká. Z mostu, který Labe překlenuje a obě části města spojuje, se nabízí pohled na zbytky původního, renesančního dvouobloukového kamenného mostu na mlýnské strouze z roku 1569, dílo M. Borgorelliho. Technická památka měří 80 m.

První, co z Brandýsa uvidíte, bude zámek. Vypíná se nad řekou na nevysokém ostrohu. V polovině 16. století byl někdejší hrádek přestavěn na zámek. Právě tady dleli Rudolf a spol. Palác to byl pů-

Největší slávu zažil brandýský zámek za císaře Rudolfa II.

UBYTOVÁNÍ

Není moc těch turistů, kteří tu budou nocovat. Pokud přece, možnost samozřejmě je. Nabízejí se třeba soukromé penziony. Součástí komplexu ČSTV Sportcentrum (Kostelecká 1776, tel: 326 904 400-2) je i hotel o 40 pokojích s vlastní

sprchou a WC. Pokud hledáte něco jednoduššího, zkuste jejich turistickou ubytovnu. Navštívit lze také restauraci. Anebo se sportovně vyžít. V areálu je totiž posilovna, sportovní hala, tělocvična či krytý bazén. www.sport-centrum.cz

KAM NA JÍDLO

Posílit se po prohlídce města můžete především v brandýské části. Nabízí se vám třeba restaurace a vinárna **Kohoutek** (Krajčířské nám. 216, tel: 326 903 939), nebo restaurace **U Mikeše** (Zahradnická 1709, tel: 603 814 404), otevřeno mají každý den. Kdo místo tradičních jídel anebo naopak specialit dostane chuť na pizzu, ani tady není ztracen. Pizzeria **Felicitá** (I. Olbrachtova 392, tel: 326 904 747) má v nabídce hned třicet italských „koláčů“ a dobrý výběr italských i tuzem-

ských vín. K dispozici jsou i tři salóňky. www.felicitata.cz Na dobrou kávu po jídle můžete zůstat v Brandýse. Nedávno otevřená **Caffeteria La Badia** (F. X. Procházky 971, tel: 776 042 445) má velký výběr sladkostí, zmrzlín, koktejlů i káviček. Můžete se tu i najíst (saláty, toasty, polévky). A není to drahé: za toasty 28 Kč, za 350g salát 50 korun. Otevřeno denně od 8 do 20 h. Ve staroboleslavské části zkuste **Mačáckovu cukrárnu** (Mariánské nám. 774, tel: 326 911 433).

INFORMACE

Zámek Brandýs nad Labem
Plantáž 402
250 01 Brandýs nad Labem
Tel: 326 904 629
Možnost pronajmutí sálů k pořádání společenských akcí, přednášek nebo konání svateb.

www.brandysnlab.cz
www.brandys-boleslav.cz

Okresní muzeum Praha-východ
Arnoldinův dům 97
250 01 Brandýs nad Labem
Tel: 326 902 688
Stálá výstava: „Brandýsko v proměnách času“.

www.brandysboleslav.cz
<http://brandys.zde.cz/>